

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, zontul 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR

Előfizetési árak: Temesvártól és vidéken házhöz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / PÉNTEK / JUNIUS 8

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 134. SZÁM

Zsombolya

isebbségi polgárai remegő félelemmel érznek körül, mielőtt megszólalni merének, mert soha nem tudják, hogy éhany kiragadott szavából az elmonottaknak mikor készül ellenük irredenta vád. Szabad állam szabad polárai volnának, amint azt a modern orszellem és az alkotmány biztosítja. Szabadsághoz való jog tudata megan bennük, de hiányzik a szabadságrzete. Oh, tudják ők nagyon jól, hogy törvények milyen jogokat bástyáznak körül részükre, de a törvény beüje holt jel csupán, a falusi kisistenek pedig élő valóság. És ezek a falusi kisistenek vigyáznak a szabad állam szabad polgárainak minden lépére és ha nem olyan látkusban rakják egymás mögé lábaikat, mint ahogyan nekik tetszetősebb lenne, készen van az államellenes tendencia vádja. Aoyalitást a kisebbségi állampolgárookól nem kell kikényszeríteni, ennek őszinteségéről komoly és nehéz időkben nem egyszer tettek tanuságot. A felesleges piszkálások és sikanirozások csak elkeseredést, elégedetlenséget szülnek, ami nem lehet sem politikai, sem állameél. Hiszen, ha valamely kisebbségi állampolgár kisebbségi sorsba szakadásunk óta csak századrészét gondolta volna annak, amit egyegy népgyűlésen vagy izgalmasabb parlamentí ülésen hangoztatnak az ellenzéki szónokok, bizonyára nem maradt volna következmények nélkül. És ezuttal Zsombolya csak példa, szomorú szimbolum. Szimboluma annak, hogy egyes alantas közegek, vidéki kisistenek miként fogják fel hivatásukat, miként játszik a 'letaj' est mei groteszk játékát. Mert mindenütt akadnak a képzelt nagyhatalomnak fanatikussai, akikről, ha közelebről megnézzük, kiderül, hogy esendőrlegények vagy legjobb esetben rendőrkomiszárusok. Alacsonyrangú állami személyzet, melynek fogalma sines az állam és állampolgárság elméletéről. Számára emberek léteznek, akik szimpatikusak vagy antipatikusak, nem utolsó sorban sokszor aszerint, hogy az illető milyen nyelven fejezi ki nem államellenes gondolatait. Nem kívánhatjuk, hogy ezek az emberek minden egyes eselekedetüket és annak következményeit az államrezón szempontjából tudják megítélni és értékelni. Meggyőződésünk, hogy a magasabb kormányhatóságok intencióitól távol áll egyes közegeknek magatartása, és igénybe vennék a retorzió szükséges eszközeit is velük szemben, ha a visszafélések tudomásukra jutnának. A szegény megfélemlített kisebbségi állampolgár azonban panaszkodni sem

igen mer, hiszen a esendőrőrmester jelenléte állandó és a vele való érintkezés a legközvetlenebbül mindennapi. Ezért azután félelmetes esend lesz urrá a lelkeken. Ettől a félelmetes esendőtől kell féltetni a falu népet, mert

ez a gyilkos kór, amely megmételyezi eddigi tiszta gondolkodását, nyílt beszédét, bizalmat nyújtó és bizalmat kérő bátor fellépését. Szigorú büntetésekkel példát statuálni, az embereknek visszaadni az önbizalmat és

egyenlő állampolgári jogaiba való bizalmat, ezzel kezdjük a konszolidáció munkáját. A teljes béke, megnyugvás és komoly építő munka korszaka a kisistenek alkonya után veheti csak kezdetét.

Erdélyben is kísért a nyilvánossági jognak a megvonása

Bukarest, június 7.

Müller Ferenc bukaresti szász pap és tanár előadást tartott a fővárosban az Állam, a kultúra és a kisebbségi iskolák címen. Előadása során reámutatott arra, hogy a nagyszabeni Bruckenthal-gimnáziumot, amelyet még 1545-ben létesítettek, a nghelescu közoktatásügyi miniszter be akarja záratni, illetve meg akarja fosztani nyilvánossági jogától, mert a gimnázium egyik tanárának képesítése nem felel meg a követelményeknek. Müller Ferenc ezen előadásával kapcsolatban a Viitorul legújabb száma a közokta-

tásügyi miniszterium hivatalos közlönyében közli, amely a következőképpen szól:

A szászok egyik képviselője a román társadalmi intézet termében előadást tartott és azt állítja, hogy a közoktatásügyi miniszter meg akarja vonni néhány erdélyi kisebbségi iskola nyilvánossági jogát. Ezek között van a nagyszabeni Bruckenthal-liceum is. A közoktatásügyi miniszter a leghatározottabban megeafolja ezt a hirt, mert nem vonta meg és nincs is szándékában megvonni egyetlen kisebbségi iskola nyilvánossági jogát sem, annál

kevésbé a Bruckenthal-liceumét, amely igen régi és komoly intézet. A miniszter csak annyit tett, hogy a consiliul permanent jelentése alapján körrendeletet intézett a magániskolákhoz, amelyben felhívta az iskolák fentartóit, hogy amennyiben az intézet nem felelt meg eddig a magánoktatásról szóló törvény rendelkezéseinek, úgy az iskolai év kezdetén ezen rendelkezéseknek tegyen eleget. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik az olyan iskolákra, mint a Bruckenthal-liceum és a többiekre sem, amelyek a törvénynek mindenben megfeleltek.

Meg akarták lincselni a gyermeket elgázoló Scotus Viator

Kassa, június 6.

Scotus Viator, a esehék régi barátja, amint azt megirtuk, néhány nap előtt Angliából Csehszlovákiába érkezett, hogy ezuttal az ottani kisebbségek helyzetét tanulmányozza. Scotus Viator, aki az angol külügyminiszteriumnak tiszteletbeli referense volt, de akinek szolgálataira újabban nem reflektáltak, mert meggyőződtek róla, hogy jelentései nem bírják ki az objektív kritikát, úgy igyekszik megtudni a csehszlovákiai kisebbségek panaszait, hogy kíséretében állandóan magasrangú eseh tisztviselők vannak. Teg-

nap Slavik Gy. nagyszupán kíséretében Losoneról Kassára akart autózni. A gépkocsi óriási sebességgel haladt az országúton és a soffőr nem lasította a sebességet akkor sem, mikor Gömörpanyító községben haladtak keresztül. Az ut porában Kis János földműves öt esztendő kis fia játszadozott, aki már nem tudott kitérni a robogó autó elől úgy, hogy ez elütötte. A kis fiu lába combban eltört és fején is olyan sérüléseket szenvedett, hogy állapota rendkívül súlyos. A soffőr ijedtében elengedte a kormány-

kereket, az autó egy telefonpozuának szaladt neki, majd befordult az árokba. Az utasoknak esodálatos módon semmi bajuk nem történt. A falubeli nép a vigyázatlanság okozta szerencsétlenségen annyira felháborodott, hogy Scotus Viator a nagyszupánnal együtt meg akarta lincselni. Csak mikor Slavik megmondotta, hogy kicsoda és formális beszéddel megnyugtatta az embereket, állottak el a szándékuktól. A zsupán egy szembejövő autót feltartóztatott és azon a gyermeket a rimaszombati kórházba küldte.

Németország csatlakozik a román valuta állandósulásához

Bukarest, június 7.

A kormány tagjai tegnap délben minisztertanácsot tartottak, amely alkalommal Bratianu Vintila miniszterelnök ismertette a stabilizálási kölcsöntárgyalások jelenlegi stádiumát és közölte, hogy július elseje és tizenötödike között fogja összehívni a parlamentet a stabilizációval kapcsolatos törvényjavaslatok megszavazása végett. Politikai körökben ebből arra következtetnek, hogy a külföldi kölcsön megkötése immár befejezettnek tekinthető. A minisztertanács ezután július tizedikére tűzte ki a marasesti

esata emlékűnapét, amelyen Mária özevgy királyné és a kormány tagjai is résztvesznek. Duca helyettes külügyminiszter ismertette az optánspermai állását. Argetoianu földművelésügyi miniszter felhatalmazást kért és kapott az 1929 július hetedikén Bukarestben megtartandó mezőgazdasági kongresszus összehívására. Lapeda tu kultuszminiszter beszámolt Dobrudza csatlakozásának ötven éves fordulójára alkalmából rendezendő ünnepegekről. A kormány november tizenötödikét tűzte ki az egész országban megtartandó fínnepey napjának és ezen alkalommal emlékérmét fog-

nak veretni, valamint megiratják Dobrudza monografiáját is.

Amióta a kölcsöntárgyalások komolyabb mederbe terelődtek, azóta úgy a külügyminiszteriumban, mint a pénzügyminiszteriumban permanens szolgálatot tartanak. Az éjszaka folyamán a külügyminiszterium Párisból azt a jelentést kapta, hogy a német pénzügyi körökkel és főleg a német állami bankkal folytatott tárgyalások eredménnyel végződtek. Ezek alapján Németország hozzájárul a lei stabilizálásához, illetve ahhoz az akcióhoz, amely majd a román valuta állandósulásához vezet.

Pofozkodás Szakálházán

amelynek tragikus kimenetele két év óta foglalkoztatja a jogászokat és orvosokat

Temesvár, június 7.

A temesvári ítélőtábla tegnap már harmadszor tárgyalt egy bonyolult bűnügyet, amely ha méreteiben nem is, de az orvosi oldalát illetőleg nagyban hasonlít az emlékezetes csebzai esethez, amikor nem sikerült megállapítani, hogy az áldozatot megölték vagy pedig a ló rugásától halt meg. Szakálháza községben 1926 október tizenhétedikén az Ortinau-féle koresmában idogált Lauer János a szakálházai Népbank igazgatója. Később a koresmába jött Eger József községi tanácsos is. Eger csipkelődni kezdte Lauert és egyszerre odaszólt neki:

— Könnyű nektek az élet. Harminc-negyven százalékos kamatot vesztek, megnyúzzátok az embereket. Uzsorások vagytok.

Lauer válaszában olyan célzást tett, hogy a községházán sem csinálják jobban. A vita hevesebb lett, egyszerre Lauer felugrott és három pofont adott Egernek. Lauer eltávozott, Eger pedig az eset után még körülbelül két óra hosszat a koresmában maradt. Utána eltávozott, de az utcára érve elesett, fejét egy kőbe ütötte és a helyszínen meghalt. A boncolás során Wachsmann Alvin dr. ama nézetének adott kifejezést, hogy agyvérzés állott elő és a pofonok okozták Eger halálát. Josephi Arnold dr. ellentétes orvosi nézeten volt és az esésben találta a halál közvetlen okát. A temesvári törvényszék halált okozó súlyos testi sérülés miatt Lauert három havi elzárásra ítélte. Az ítélet ellen Lauer ügyvédje, Subtire Jonel dr. útján a temesvári ítélőtáblához felebbezett, amely ebben az ügyben már kétszer tartott tárgyalást és legutóbb a halál valódi okának megállapítására elrendelte Wachsmann, Josephi és Rieder Ferenc dr. szakálházai orvos kihallgatását. A tábla tegnap eszközölte a kihallgatást.

Wachsmann Alvin dr. nézete az volt, hogy a halál előidézéséhez a pofonok hozzájárultak, Josephi dr. azt vallotta, hogy feltétlenül az esés idézte elő a halált, míg Rieder dr. az volt a nézete, hogy Eger szívizélhüdesben halt meg.

Tehát az orvosi vélemény szerint három eshetőség áll fenn: a pofonok okozta halál, az ütés következtében előállott elhalálozás és végül szívizélhüdes. Josephi táblai főügyész helyettes felszólalásában azt fejtegette, hogy a pofonok, ha nem is közvetlenül, de közvetve előidézői voltak Eger tragikus halálának. Subtire Jonel dr. közl három órás védőbeszédében sorra vontatta fel a legkiválóbb német orvosok véleményét és magyarázatait a hasonló esetekben. Nézete szerint

a pofonok következtében csak akkor állhatott volna elő a halál, ha agyvérzés állt be. Ezt a tételt tudományos érvekkel támasztotta alá.

Hogy agyvérzés nem következett be, annak igazolására kéri az eset során a koresmában tartózkodó vendégek kihallgatását annak igazolására, hogy Eger az eset után ép ésnél volt és

még elbeszélgetett. Az agyvérzés pedig a nyelv nehézkes mozgását idézi elő. A véletlen műve, hogy akkor esett az eső. Eger megbotlott és olyan szerencsétlenül vágódott el, hogy az halálát okozta.

A tanúkihallgatásokra vonatkozó-

lag a tábla tanácskozássra vonult vissza és délután három órakor hirdette ki döntését, mely szerint azt mellőzi és a bonyolult ügyben egy hét múlva hirdeti ki az ítéletét. Az ítélet elé rendkívül nagy érdeklődéssel tekintenek egy jogási, mint orvosi körökben.

Titokzatos látogató a magyar parlamentben, ahol éjjel után megtalálták a bársonypamlagon

Budapest, június 6.

A budapesti rendőrséget rejtélyes eset foglalkoztatja. Néhány nap előtt a parlamenti őrség szokásához híven átkutatta a parlamenti helyiségeket. Az őrség ekkor éjjel után az egyik bársonypamlagon egy fiatal szőke leányra bukkant. Természetes, hogy az őrség tagjai meglepődéssel vettek tudomást az éjszakai vendégről. Azonnal felbressztették és vallatóra fogták. A leány a legtermészetesebb hangon jelentette ki:

— Ne esdálkozsanak, hogy itt találtak. A képviselőházat akartam látni éjjeli világitásban és ezen kíváncsiságom miatt feláldoztam egy éjszakámat

Megérte az áldozatot, mert esodaszép volt.

A leányt ezután levezették az őrszobába, ahol folytatták a kihallgatását. A szőke leány igazolta, hogy előkelő vidéki földbirtokos leánya. Majd az őrsparancsnok azt kérdezte tőle, hogyan került a parlament épületébe.

— Ez már az én titkom, — válaszolta mosolyogva. Bővebb vallomást nem volt hajlandó tenni. Kihallgatása során megmotozták, de mivel semmiféle kompromitáló irást, vagy tárgyat nem találtak a leánynál, szabadon bocsátották, de az eljárást megindították. Az eset felette titokzatos és a rendőrség az ügyben folytatja a nyom

Megölte szomszédját mert féltékeny volt reá, hogy viszonya van a feleségével

Temesvár, június 6.

Tegnap reggel öt órakor megdöbbentő gyilkosság történt a Temesvárral szomszédos Zsebely községben. A korai reggeli órában hangos segélykiáltások, revolverlövés, majd egy haldokló fájdalmas nyögései hozták izgalomba ezt a csendes falut. Carabas Aurél harmincegy éves és Valcaneantu Jovan huszonhat éves zsebelyi gazdák szomszédok. Carabas már régebben gyanakodott, hogy a felesége és Valcaneantu között intímabb barátság áll fenn, de a gyanuon kívül más bizonyítéka nem volt. Egy hét előtt híre kelt a faluban, hogy amíg Carabas Temesvárott járt ügyeit elintézni, addig együtt turbékolta a szerelmes pár. Ez a hír eljutott a féltékeny

Carabas füléhez is. Tegnap reggel Carabas és Valcaneantu öt óra tájban indulóban voltak földjükre a mezei munkák elvégzésére, amikor szembe találtak egymást. Carabas valószínűleg felelősségre vonta Valcaneantut, a következő pillanatban pedig már előrántotta revolverét és azt Valcaneantura sütötte. A lövés után kését is előrántotta és a legényt összevissza szurkálta. Valcaneantu a helyszínén meghalt. Carabas pedig önként jelentkezett a rendőrségen, ahol a gyilkosság körülményeire vonatkozólag előadta, hogy féltékenységből ölte meg vetélytársát. Seciureanu vezetőügyész ma Zsebelyre utazik a kihallgatások eszközzése és a boncolás megejtése végett.

TUNGSRAM

Az új Tungstram báriumcsősorozat:

P 410, G 406, G 408, MRW 1, P 415

Műszaki ismertetéssel az összes szaküzletek szolgálnak

BÁRIUMCSÖVEK
AZ ÉNEK LEGFINOMABB ÁRNYALATAIT IS TÖKÉLLETESEN KÖZVETITIK.

Corpul Portăreilor Tribunalului Timișoara.

Nr. 2785/1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică, că în urma decizului cu Nr. G. 15071/1927 al judecătoriei Urbană Timișoara, în favoarea lui Com. rom. cat. din Ronaț reprezentat prin dr. Bela Kovács și dr. Stefan Michalovitz avocații din Timișoara, pentru suma de 800 Lei capital interese de 12% de la 5 XII. 1926 după 2000 Lei și pentru spese în 1200 Lei deja stabilite și cele ce se vor mai stabili, se fixează termen spre efectuarea licitațiunii pe ziua de 12 Iunie 1928, ora 12 a. m. în Timișoara V. Str. Radu Negru Nr. 9 pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele secvstrate și anume: mobilă de casă prețuite în 3600 Lei.

Timișoara, la 15 Mai 1928.

C. Herescu
portărel.

1538

Fabián vendéglő

Csillag- és Preyer-u sarok kerthelyisége megnyit. Elsőrendű italok, kitűnő konyha, hideg és meleg ételek. Estéknél zene. Szolid árak. Abonéseket fogadunk házon kívül is. 1485

Ez a legjobb, legszebb és legmodernebbben vágott és ondolált bubifej; Manicure, elektr. arcgőzöltetés, ultraviolet fény-sugárzással, elekt. arcmassáže, bérlet 10-szer 250 lei. Hajfestés, hajmunkák **Nicolinnál**, Timișoara, Str. Avram Iancu 4. 1521

Hitelleveleket

Karlsbadba és az összes külföldi városokba és fürdőhelyekre kiállítja

Közgazdasági Bank

Belváros, Báthory-utca 3. 1531

A tisztelt hölgyközönséget arra kérjük:

mielőtt nyaralásra utaznák, ne sajnálja a fáradságot és keresse fel műtermünket. Bár Temesvárott is elharapódzott az a kockázattal járó szokás, hogy külföldre utaznak hölgyeink ruha és kalap szükségletük beszerzésére, mégis megkísérleljük felhívni a figyelmet arra, hogy ez a kockázat felesleges.

Műtermünkben — a lei stabil állása folytán — kész crêpe de chine, imprimé és georgette modellek már 4—5000 leitől kezdve kaphatók, de ugyanilyen jutányosan beszerezhetők a legelegánsabb kabátmodellek is.

Ugyanez áll a legújabb párisi és bécsi kalap-modellekre is, amelyek igen nagy választékban, a legszolidabb árak mellett kaphatók.

Mindezekről hölgyeink meggyőződhetnek, ha állandóan változó divatkülönlegességeinket megtekintik, illetve szalonunkat tájékozódás céljából látogatásukkal megtisztelik. 1524

Salon de Mode

(Divat Szalon)

Temesvár-Belváros, Löffler-palota.

Kisistenek Zsombolyán

még azt is számon tartják, hogy ki olvas magyar ujságot, ami szerintük irredentizmus

Zsombolya, június 5.

Az alkotmánytörvény kimondja, hogy minden román állampolgár nemzetiségre és fajra való tekintet nélkül egyenlő. Az is benne van a törvényben, hogy minden román állampolgár szabadon használhatja anyanyelvét és minden baj nélkül megvallhatja fáját. Igen bőlesen és az emberi jogokat szem előtt tartva állapítja ezt meg a törvény. És ezt respektálják is, de rendszerint csak felsőbb helyen. A bajt, a törvény mellőzését mindig csak jelentéktelen vidéki hivatalnokok végzik. Ezek nagyobb uraknak tartják magukat Istenhátamögöttfalvában, mint a miniszterelnök Bukarestben. Nem egyszer mondják is nyíltan, hogy Bukarestben parancsolhat a miniszter, de itt — és közben büszkén a mellére üt — én vagyok a kisisten.

Ezekről a vidéki kisistenektől sokat kell az ország különböző részein a kisebbségeknek szenvedni.

Ami erőszakosságot, ami terrort ezek az apró hivatalnokcskák — tisztelet és becsület adassék a kivételnek — kieszelni tudnak, azt mind kipróbálják a községükben lakó kisebbségi polgárokkal szemben.

Ezeknek meg sem szabad moccanniok, minden szavukban, minden eselekedtükben irredentizmust, forradalmároskodást, felforgató szándékot látnak. Jaj, azoknak a kisebbségi polgároknak, akik olyan községekben laknak, ahol egy ilyen kisisten uralkodik.

Zsombolyának azonban nemcsak egy, hanem több ilyen kisisten is jutott. Ezek közül külön megemlítést is érdemel Hegian rendőrkomiszárus és a járási esendőrörmester. A rendőrkomiszárus folyton jár-kelek a községben és egyik koresmából a másikba megy. Ne tessék rosszat gondolni, nem lumpolni jár. Dehogyan is. Szimatolás végett járja végig a koresmákat. Füllel, hallgatózik minden beszélgetésre. És természetesen, hogy csak szaggatott mondatokat hall, szavakat, összefüggés nélküli beszédhulladékokat. Ezeket aztán fantáziájának bő raktárából mindenféle rémhistóriával egészíti ki és mindjárt kész az irredentavád egyik-másik polgár ellen, akinek arca neki nem tetszik. Igaz, hogy

a vádak, mire a bíróság elé kerülnek, rendszerint szappanbuborékká válnak, de sebjaj, Hegian komiszárus közben már érdemeiket szerzett.

Ugyancsak az ő munkája volt a Szépféle nagy irredenta-mozgalom felfedezése, néhány dolgos zsombolyai magyarnak a hadbírótság fogságába való juttatása, aminek aztán az lett a vége, hogy a hadbírótság a vádlottakat egyhangulag mind felmentette.

A zsombolyai járási őrmester ezzel szemben más módszerrel dolgozik. Neki az a kedvenc foglalkozása, hogy ráíjessz az emberekre. Mindenféle nemjával fenyegeti őket, ha valamely kisebbségi mozgalomban részt mernének venni. Annyira rájuk ijesztett, hogy sem a zsombolyai svábok, sem a zsombolyai magyarok nem mernek teljes számban kivonulni, ha Zsombolyán sváb, vagy magyar pártgyűlés van. De

a esendőrörmester még azt is számon tartja, hogy kiesoda olvas magyar ujságot és azokat azzal fenyegeti meg, hogy ilyen ujságok olvasása miatt még a hadbírótság elé kerülnek.

Igaz ugyan, hogy az intelligenciát ilyen nagy mondásokkal nem tudja megijeszteni, azonban annál nagyobb a hatása a munkások között.

Zsombolya vezetősége tulajdom részben szocialisták kezében van. A szocialisták egyik főprogramja a polgári és egyéni szabadságjogok védelme. Annál inkább esodálni való, hogy

Zsombolya község szocialista vezetősége a lakosságot nem védelmezi meg az ilyen terrorral szemben. Avagy mindegy neki, ha annak a polgárságnak, amely nem tartozik az ő pártjukhoz, akár a bőrét is lenyuzzák? Pedig jó lesz vigyázniok. Egy francia közmondás azt tartja, hogy evés közben jön meg az étvágy. A zsombolyai kisisteneknek észébe juthat a polgárság terrorizálása közben, hogy egyszer a változatosság kedvéért jó lesz megnyomorgatni a szocialistákat is. Azért jó volna az ez elleni védelemben minden pártbeli eltérés dacára összetartani.

Nyilvános telefonok lesznek Temesvárott az egyes városrészekben az autótakszi állomások közelében

Temesvár, június 7.

A temesvári autótakszi tulajdonosok szindikátusa érdekes kérelemmel fordult a város vezetőségéhez. Az autótakszisok kérelme megízveleendő és annak teljesítése Temesvárnak, ennek az egyre fejlődő bányási metropolisnak régen érzett hiányát pótolná. Ugyanis a berautósok azt kérik a város vezetőségétől, hogy a Lloyd-sorban, a gyárvárosi Kossuth-terem és a Józsefvárosi pályaudvar melletti autótakszi állomások mellett építsen nyilvános telefonállomást és tegye meg az autótakszisok, hogy a postaigazgatóság ott telefonokat szereljen fel. Az autótulajdonosok ezzel a nyilvános telefonállomással azt célozzák, hogy egyrészt őket a város minden részéből meg lehessen rendelni, másrészt azonban a nyilván-

nos telefonállomás mindenki részére rendelkezésre állana és két lei lefizetése ellenében bárki beszélhetne a telefonon. Ezekből a két leiekből viszont bőségesen kifizetődnek ugy az állomások felállítási és felszerelési költsége, valamint a telefonok előfizetési díja is. Az autótakszisok kötelezik magukat, hogy minden egyes nyilvános telefonállomás mellett szolgálatot tartanak. A közérdek szempontjából is nagy jelentőséggel bírna ezeknek az állomásoknak a felszerelése, mert igen gyakran a mentőket, vagy a rendőrséget kell a helyszínre hívni és így azonnal kéznél lenne a telefon. A város vezetősége elvben hozzájárult a nyilvános telefonállomások felépítéséhez és most már csak arról van szó, hogy azokat a legközelebbi időn belül felépítsék és felszereljék.

Az élő csontváz utazása egy nagy ládában a teherkocsiban Amszterdamtól Budapestig

Budapest, június 7.

Rendkívül leleményes és eredeti módon jutott el Budapestre egy külföldre elszármazott magyar artista. Tegnap délután az amszterdami személyvonat megérkezése után az angyalföldi pályaudvaron egy vasutas a személykocsihoz esatolt teherkocsiból gyanus zörejt és megisméltető neszt hallott. Figyelmesen átvizsgálta a kocsit, de nem sikerült a zaj nyomára akadni. Később azonban megisméltetőt a láрма és ekkor a vasutas már több társa segítségével vette igénybe, akikkel még egyszer átkutatták a kocsit. A teherkocsiban azonban csak ládák és zsákok voltak és már-már lemondtak arról, hogy nyomra jussanak, amikor egy hatalmas láda kötötte le a figyel-

müket, amelynek oldalán szellőztető nyílások voltak.

A vasutasok kinyitották a ládát és abban egy százyolevan centiméter magas csontsovány emberre bukkantak.

A vasutasokat a különös szállítmány meghökkentette és igazolásra szolították fel a láda furesa lakóját. Egre az idegen tökéletes magyarsággal elmondta élete történetét. Elbeszélte, hogy Amszterdamból jött Budapestre. Az olimpiással kapcsolatban rendezett kiállításon Mister Skelet, Orvosi rejtély és Emberi mumia címen mutogatták. Egyszerre azonban elfogta a honvágy és mindenképpen Budapestre akart jönni szülei látogatására.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon barátainknak és ismerőseinknek, akik szeretett atyánk, illetve nagyatyánk

BILLA PÁL UR

elhunyt alkalmából részvétükkel, a temetésen való megjelenésükkel és koszorúkkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk 1235 hálatelt szívvel köszönetet.

Billa család.

Mivel az utazási költségek fedezésére elegendő pénze nem volt, feladta saját magát teherárúként Budapestre.

Utközben a ládába vitt enivalója elfogyott és már másfél napja koplalt. Ennek következtében még soványabb lett. Jelenleg harmincegy éves és testsúlya mindössze negyvennégy kiló. Előadása kissé hihetetlennek tetszett, azonban nemsokára megjelent az angyalföldi pályaudvaron több artista és artistaügynök, akik tudomással bírtak társuk kalandos utazásáról és vele együtt indultak el Amszterdamból. Ezek azután igazolták, hogy az élő csontváz vallomása megfelel a tényeknek.

Weismayr Ferenc temetése a részvét impozáns megnyilatkozása volt

Temesvár, június 7.

A temesvári polgári társadalom minden rétegének impozáns részvéte mellett temették el tegnap délután Weismayer Ferencet, a temesvári kereskedők nesztorát. A holttestet a belvárosi katolikus temető Schlauch-kápolnájában ravatalozták fel és ott ment végbe a temetési ceremónia is, amelyet Blaskovics Ferenc prelátus-kanonok, a csanádgyházmegyei káptalan nagyprépostja végzett nagy papi segédlettel. A sirkertben Temesvár összes társadalmi rétegeinek reprezentánsai megjelentek. Pach a Agost püspök vezetésével a káptalan, az egyes plébániák vezetői, a városrészek hitközségei testületileg, a kereskedelmi és iparkamara, a Kereskedők Egyesülete, a régi törvényhatósági bizottság tagjai és az elhunyt tisztelőinek hatalmas tábora vették körül a ravatalt. A beszterlési szertartás után Blaskovics Ferenc nagyprépost bucsuztatta az elhunytat, majd Martzy Mihály a belvárosi katolikus hitközség nevében méltatta Weismayer érdemeit, aki a hitközség annak megalakulása óta elnöke volt, végül pedig Dobrovicsescu Sztamate a Nemzeti Bank temesvári fiókjának főnöke Weismayrt, mint a bank volt igazgatósági tagját és a megjelenésében megakadályozott kereskedelmi kamarai elnök nevében bucsuztatta. Azután megindult a temetési menet. Az elhunyt utolsó kívánságához képest a háboruban elhunyt fia mellé temették el.

Mindenki rendel most sorsjegyet!

az új osztálysorsjátékra az évtizedek óta diszkrét és miniszteri vezetés miatt mindarról kedvez bankintézménél!

FRITZ DÜRGE

WIEN I/19 Kärntner-Strasse 43.

50.000 nyereségy
több mint 250.000.000 Lei!

Egyetlen egy sorsjeggyel

18 millió Lei is nyerhető!

Olcsó sorsjegyjárak:

1/4 = 800 lei 1/2 = 400 lei 3/4 = 200 lei

Nem kell előre fizetni!

Rendelő egy levelezőlap pontos címmel.

Föltétlen titoktartás!

Prospektus, hivatalos játékterv, minden felvilágosítás díjtalanul és portmentesen.

Az összes sorsjegyek fele nyer.

Nincs illeték, általában semmi levonás!

Hírek

Furcsa közjáték

a címe annak a különös darabnak, amely kilenc felvonásból áll és amelynek előadása délután öt órától este tizenegyig tart. Természetesen Amerikában játszik és a nézők öttől hétig utcai ruhában nézik az előadást, nyolctól kilencig, a szünet alatt, hazamennek, szmokingba öltöznek és úgy jönnek vissza a színházba. O'Neil, a legjellegzetesebb amerikai drámaíró írta. O'Neil leszámolt a színpad régi hagyományával és újra az igazi tragédiát viszi a színpadra. Egyik előző darabjában álarcosan vonultatta föl alakjait, hogy szabadon mondhassák el legtitkosabb gondolataikat is. Itt nem látunk álarcozat, de a szavak maszkja alól folytonosan halljuk igazi véleményüket.

Egyik szereplő ezt mondja:

— Az egyetlen igazi élet a múlt és a jövő, a jelen csak aféle közjáték, melyben folyton a multra és a jövőre gondolunk.

Az asszony nem akar gyermeket, mert férje terhelt idegbeteg. Később azonban olyan nagy a gyermek utáni vágy, hogy nem tud ellenállni neki. Gyermek születik. Nem a férjétől. A férj szereti a fiút mint a tulajdon gyermekét, az is bálványozza azt, akit apjának vél s a vélt apa önbizalma megerősödik, dolgozik, meggyógyul. Huszonöt esztendő mulik el. Az asszony és kedvese közötti szerelem már rég megsemmisült, a férje meghalt, borzasztó magányban él a fiú, ki egyedül szerethetné őt, a maga életét éli, nők után futkos. Immár csak a jelen van, a borzasztó, sivár jelen, mely sohasem ér semmit. A furcsa közjáték befejeződik.

— A görög eksztrónörökös átutazott Temesváron. György volt görög trónörökös tegnap Zombolyáról Temesvárra érkezett és rövid tartózkodás után folytatta útját Bukarest felé.

— Franasovici államtitkár új megbízatása. Bukarestből jelentik: Franasovici belügyi államtitkár a hét folyamán Erdélybe inspekciós körútra indul. Valószínűnek látszik, hogy a kormány az erdélyi közigazgatás vezetését Franasovicira bízta.

— Berthelot tábornok Temesvárott. Berthelot francia tábornok tegnap délnél Aradról Temesvárra érkezett. Rövid tartózkodás után a Szimplonnal tovább utazott.

— Finn képviselők Magyarországon. Budapestről jelentik: Alig utaztak el Magyarországról az olasz képviselők, már huszonhat finn képviselő érkezett Magyarországra tanulmányútra. Tegnap megjelentek a képviselőházban, miközben az ülést folyt. Megjelenésükkor a képviselők felállottak helyükről és hosszantartó tapssal, valamint lelkes éljenzéssel fogadták a vendégeket. Az ünneplésben valamennyi képviselő pártkülönbség nélkül résztvett. Az éppen beszélő Frühwirth Mátyás képviselő megszakította szónoklatát és lendületes beszéddel üdvözölte a finneket.

— Újabb oceanrepülők. Newyorkból jelentik: Sulz pilóta női kísérőjével Barátság nevű hydroplánjával tegnap délután startolt az Atlanti ocean átrepülésére.

* Gallas szoborművei után érdeklődők, mindennap este 6-8 óráig megtekinthetik azokat, Belváros Jenőherceg utca 5 b. III. emeleti műterem.

— Női lelkigyakorlatok. A józsefvárosi zárdában Páter Jakubek jezsuita atya július hó tizenkettedikétől három napon át felnőtt kongregánisták részére női lelkigyakorlatokat tart. A lelkigyakorlatok nyelve magyar.

— Téli jégkéreg júniusban. Budapestről jelentik: Tegnap délután a legszebb nyári idő uralkodott Budapesten, amikor hirtelen elsötétedett az ég és negyedórán keresztül sűrű havazáshoz hasonló jégeső esett. Diónyi nagyságu jégdarabok is hullottak alá, az utcákon pedig néhány pillanat alatt három centiméter vastag téli jégkéreg képződött. A hatalmas jégeső után ismét hevesen tüzött a nap.

Dentist Bömchis F.
fogműterme

Temesvár I., Szt. György-tér 4., I. em.

Magyar urlovasnő hatalmas sikere. Bécsből jelentik: A Wiener Reiterverein nemzetközi lovasmérkőzést rendezett, amelyen Hartmanné, a kiváló magyar urlovasnő szenzációs sikert aratott. Egyetlen más nemzetbeli versenyző sem tudott ilyen sikerhez jutni. A magyar urlovasnő összesen tizenegy díjat nyert. A nemzetközi hölgybajnokságnak megnyerte az első, második és negyedik díját, a nemzetközi díjugratásban az urlovasokkal szemben hibapont nélkül a negyedik lett, az olimpiai díjugratásban pedig a harmadik helyre került.

* Valóságos nyereményözön volt az utolsó hetekben a népszerű Fritz Dörge bankházánál, Wien, 1-19. Kärntnerstrasse 43. Az új sorsjátékhhoz a sorsjegyek: Egész 800, fél 400, negyed 200 lei. Megbízásokat feltétlen biztos és diszkrét módon azonnal teljesít.

— Elhunyt tornataur. Timina Odön a szegedi kegyesrendű gimnázium nyugalmazott tornatanára nyolcvanegy éves korában Szegeden meghalt. Az elhunyt évtizedeken át egész generációkat tanított, amíg előrehaladott kora arra kényszerítette, hogy nyugalomba vonuljon. Teljes visszavonultságban élt, de csendes otthonában állandóan látogatták volt tanítványai. Testvérei, gyermekei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja halálát. Temetése tegnap ment végbe Szegeden óriási részvét mellett.

— Arad megye főjegyzőjének pere. Boneu Vazul Arad megye főjegyzője, aki a néppárt kormánya idején Arad megye prefektusa volt, a kormány lemondása után betegszabadságra ment, majd szolgálattételre jelentkezett. Georgescu János Arad megye prefektusa azonban nem vette tudomásul Boneu jelentkezését és a főjegyző nem foglalta el állását. Boneu erre tegnap a temesvári ítélőtábla mellett működő közigazgatási bíróság előtt közigazgatási pert tett folyamatba, amelyben kéri, hogy helyezze vissza törvényes jogaiba és Arad megye főjegyzői állásába. Az érdekes közigazgatási perben a tábla legközelebb tárgyalási napot tűz ki.

— A hitvesgyilkos Erdélyi huszonnyolcadik büne. Budapestről jelentik: A hitvesgyilkossággal gyanúsított Erdélyi Béla dr. ügyében Egyed y vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot. A gyilkosságon kívül még huszonhét büneselekmény gyanúja merült fel Erdélyivel szemben. Most kiderült a huszonnyolcadik büne is és pedig megállapítást nyert, hogy Erdélyi Béla még az érettségi bizonyítványát is hamisította.

* Pehely könnyű, finom nemez férfi kalapok Gabriel Papp-nál Cetate, Str. Alba Iulia 5, (Hotel Ferdinándal szemben).

A SZERENCSETLEN ELŐADÓ. Londonból jelentik: A Times és a Daily Telegraph foglalkoznak az optánsperrel, amelynek során idézik Chamberlain genfi sajtónyilatkozatát is. Chamberlain nyilatkozatában kijelentette, hogy az optánspernek ő volt a szerencsetlen előadója és nagyon sajnálja, hogy a felek eddig még nem egyeztek meg a tanács javaslata szerint. Reméli azonban, hogy végül a józan belátás mégis csak felülkerekedik.

— Kerti multság a Gyár városban. A gyár városi katolikus polgárság az ifjusági egyesület égisze alatt kerti multságot rendezett, amely ugye kölesileg, mint anyagilag igen jól sikerült. Az estélyen színre került a Lóvásár és a Kis kadét című egyfelvonásos színdarab, amelyekben Berger Lonei és Mészáros Juliska, továbbá Kopácska, Péter János, Rittinger Imre, Gazda és Schmand Gusztáv arattak nagy sikert. Az előadást tánc követte, amely a hajnali órákig tartott.

— Tűz egy miniszteriumban. Budapestről jelentik: Tegnap este tíz óra körül a földművelésügyi miniszterium első emeletén tűz keletkezett, amelynek a folyammérnöki osztály irattárána nagy része áldozatul esett. A tűz keletkezési oka ismeretlen.

— Érettségi bizonyítványt hamisított egy tanár. Zentáról jelentik: Nagy feltűnést keltett Horváth János gimnáziumi ének és zene tanár letartóztatása, akiről kiderült, hogy olyan bizonyítványt hamisított, mintha sikerrel letette volna a csurgói állami gimnáziumban az érettségi vizsgát. Horváth ezen hamis bizonyítvány alapján elvégezte a főiskolai tanulmányokat és így jutott diplomájához, valamint tanári állásához. Horváth azzal védekezik, hogy a hamis érettségi bizonyítványt a szülei küldötték neki.

„Moto Club Roman“

Nagyvárad szekciónak 517 kilométeres turaversenyén

Nagyvárad — Kolozsvár — Marosvásárhely

és vissza

3 „Raleigh“ a startnál

3 „Raleigh“ a célban.

350 cc-es kategóriában Készjár János I. díj.

500 cc-es solo kategóriában Jonescu kapitány I. díj.

500 cc-es mellékkocsi kategóriában Katzky Antal, mellékkocsiban Hahn Hermanné I. díj.

„Raleigh“ motorkerékpárok teljesítménye felülmúlhatatlan.

Vezérképviselő:

KATZKY ANTAL Timisoara,
I., Merczy-utca 10. szám.

Önálló elárusító

aki a román nyelvben perfekt, azonnali belépésre kerestetik.

Winternitz divatruház

Belváros. 1545

K
I
R
Á
L
Y
N
Ő

K
A
L
A
N
D
O
R

a Déli Hírlap legújabb regényének címe, melynek közlését

szombaton

— kezdjük meg. —

Szerelem után

Írta: Kőrös Andor

AVERESCU A MINDENKORI
UTÓD. Bukarestből jelentik: A Cuvantul feltűnést keltő cikkben azt írja, hogy Averescu tábornok és a liberális párt között hallgatolagos megegyezés jött létre, amely szerint, ha a liberális kormány helyzete tarthatatlanná válna, úgy Averescu tábornokot ajánlja kormányutódnak. Ennek igazolására a Cuvantul azt hozza fel, hogy a néppárt már eltekintett attól, hogy a jelenlegi választási törvény módosítását kormányprogramjába felvegye.

— **Lelki gyakorlatok a tanítószágrészére.** Augusztus huszadikától huszonnegyedikéig Máriaradnán a ferenczrendi zárdában a római katolikus tanítók és tanítónők részére lelki gyakorlatok lesznek. A lelki gyakorlatokon résztvenni óhajtok, szándékukat legalább tíz nappal előbb a máriaradnai zárdafőnökségnek jelentsék be. A napi ellátás költségeit száz leiben állapították meg.

Akar ön valóban elegáns ruhát jó minőségben olcsó, szabott árak mellett, úgy forduljon bizalommal a férfi és gyermekruha áruházhoz **Hofmann Mór**-hoz, Timișoara-Belváros, Str. Vasile Alexandrie (Hunyady-utca) 8. sz. Külön osztály mérték utáni rendelésekre. 1427

— **Magyar katonafiu tragédiája.** Belgrádban. Belgrádból jelentik: Véres tragédia játszódott le a jugoszláv fővárosban. Az egyik külvárosi kávéházban három magyar nemzetiségű katona mulatott. Éjfél tájban egy főhadnagy ért be a helyiségbe. A kávéházban tartózkodó többi katona felállással tisztelgett a főhadnagynak, a magyar fiúk azonban annyira illuminált állapotban voltak, hogy a tisztelgésről megfélekedtek. A főhadnagy utasítására a három katonát a laktanyába kellett volna kíséni. A részeg katonák nem engedelmességek a felszólításnak mire az őrsvezető fegyverét használta és Molnár közlegényt agyonlőtte. A véres katonatragédia ügyében a katonai hatóságok megindították a vizsgálatot.

Schakirov képkiallítása még a mai napon áll a műértő közönség rendelkezésére. A Ciobanu palotában kiállított képek naponta a látogatók nagy tömegét vonzzák és különös tetszéssel találkoznak mély tónusu pasztelljei, amelyek közül több temesvári témákat dolgozott fel. A kiállítás még ma délelőtt tíz órától déli egy óráig és délután négytől nyolc óráig van nyitva.

Confeti Tel. 20-89
Serpentin
világposta
levelezőlapok
 legolcsóbban: 1537
TARJÁN papírkereskedésben
 Str. V. Alexandrie Belv. (Hunyady-u.) 6.

— **Kis gyermek tragédiája.** Borzalmas gyermektragédia történt tegnap Csákován. **Wlasimir János** a csákovai földművesiskola szolgájának a felesége, tegnap vizet forralt, hogy annak gőzében gyógyítsa meg másfél éves **Márianna** nevű kislányának a nátháját. A víz felforrt és az anya a kis leánykát az edény fölé tartotta és belehellette vele a gőzt. Egyszerre azonban a gyermek kiesett az anya kezéből és a vízbe zuhant. A forró gőz harmadfokú égési sebeket ejtett a szerencsétlen esőpségen, aki tegnap reggel iszonyu kínok között meghalt. A temesvári ügyészség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek halála miatt.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztató (Conducatorul prin Timișoara).**

Csupa ragyogás, szállívívágyó boldog könnyedség, csupa csorgó költészet volt **Vig Jóska**, mikor fürge testtel lesietett a hüvös lépcsőház kőbordáin és kilépett az aranyfényben uszó reggel üde ölelésébe. Szájáról már lehevadtak a szép fiatal özvegyasszony csókvirágai, de az illatuk a bódító, rószeg illatuk, még bársonyérinccsel tapadtak hozzá.

Egyszerre csak hirtelen visszafordult, ment be a kapun, libegve sietett fel a hüvös lépcsőházban, a második emeletre. Ment vissza hozzá. Nem gondolt semmire, csak ment: vére vált.

A fehérbóbitás szobalány mosolyogva nézett rá, hiszen csak imént engedte ki, s udvariasan megkérdezte, hogy itt hagyott-e valamit?

Jóska visszanezett a lányra: talán igen, talán itthagytott valamit... Meglehet. De nem mondta. Ő is mosolygott s valami könnyű kis zavar lebbent végig arcán, mikor szót:

— Nem, nem felejtettem itt semmit. Köszönöm. Illetve... Hm. A nagyságos asszony, ugy-e, még fekszik?

— Nem! — rázta meg pajkosan kartonbóbitáját a lány. Ő már felkelt.

— Fel? ...

— Igen. A nagyságos asszony fürdik.

Jóska kissé megsédült. Fürdik!... Érezte, hogy arca fokozatosan sápad, fehérül. Döbbenetes tisztán fogta fel a két erő munkáját, az észét, amely azt mondja: »Helyes!« — és még egy titokzatos erőét, amelynek helyét-velejét az orvosok ezideig nem tudták kifürkészni, s ez szorongva veti ellen: »De mégis!« — Magában motyogta utánuk:

— Hiszen »helyes, de mégis...« Fürdik!

— **Halálozások.** **Weisz Hugó** temesvári fatermelő és nagykereskedő az elmúlt éjjel nyolcvan éves korában meghalt. Halálát fia, **Weisz Károly**, továbbá leányai, özvegy **Szigeti Arnoldné**, **Erdős Sámuelné**, **Löwy Rezsőné**, valamint számos unokája és tisztelőinek nagy száma gyászolja. Temetése ma délután négy órakor lesz a belvárosi izraelita temető halottasházából. — **Witalszky Gyula**, a temesvári ügyvédi kamarának sok évtizeden át volt irodafőnöke, tegnap délután hetvenhárom éves korában hirtelen meghalt. Elhunytát özvegyén kívül leánya, özvegy **Rákóczy Istvánné** és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése pénteken délután hat órakor lesz az erzsébetvárosi **Kazinczy-utca** négy szám alatti gyászszobából. — **Schäffer Miklós** lovrini bankigazgató és a **Liphay-féle** birtokok jószágigazgatója, tegnap hatvanéves korában váratlanul meghalt. Az erőteljes ember életének szivszélhűdés vetett véget. Tegnap délután temették nagy részvét mellett.

* **Peronosporafecskendők, oltásgummi, kerti szerszámok és eszközök leszállított áron kaphatók Schertler Ottónál, Temesvár, Belváros.**

— **Newyork légi felügyelője.** Newyorkból jelentik: A város **Chamberlain** óceánrepülő légi felügyelőnek nevezte ki hatezer dollár fizetéssel. Az amerikaiak ezzel az aktussal valószínűleg **Chamberlain** bátorságát akarják honorálni, mert a lapok egyértelműen utalnak arra, hogy **Chamberlain**nek az óceánrepülésből eddig egy cent haszna sem volt.

Lemos, vagy már le is mosott magáról valamit, amit csupán ez az elmúlt éjszaka tudhatna visszavarázsolni rá. Ami eszerint visszavarázsolhatatlan, mert ez az éjszaka, mivel elmúlt, kinyílt és elvirított, vissza többé nem jöhet, jöjjön bár nyomába ezer hasonló. Nincs két egyforma levél...

Alig hallhatóan kérdezte:

— Csakugyan fürdik? ...

— **Hogyne, kérem!** — rezzent össze a szobalány, — tessék beszólni hozzá: az urnóm fürdik.

Beszólni? ... Minek. Hiszen este újra látja, újra, újra, egész reggelig! Beszólni? ... Hiszen este mindent megmondhat neki amit akar. Voltaképpen mit is akar mondani? Valószínűleg semmit. — Most ezekben a percekben egy roppant nagy, végtelen nagy sérelem érte az élet ezerszerszent valóságát, amit ő, a naturalista festőművész, itt egyállthelyében fájdalomosan megérezte. Érezte, hogy véreben ölelő-éző szép fiatal szeretőjéről hiányzik már valami, — valami? a lehelletfinom, nemes patina s a bódító illat között — valami: kifejezhetetlen! Nagyon is gyarló ehez az ember. És nagyon is ember ehez a művész.

S mikor furesa, fanyar köszönés után elment, maga sem tudta: hogyan, miért: **Rubens** jutott eszébe, akit egy kontár kéz utánapingált, hogy formájában ne legyen annyira buja, fényben legyen kevésbé nedves, színben halványabb cinóber.

A fehérbóbitás, előkelő modoru szobalány utánanézett és mosolyogva megállapította:

— Egy kicsit bolond a Mester.

Pedig **Vig Jóska** festőművész nem volt bolond, csak költő volt szegény.

— **Küzdelem az örüttel.** **Versecről** jelentik: **Zumbulov Péter** elmebeteg megszökött a kuvini tébolydából. Az örült feltörte cellája vasrácsát és úgy menekült ki a szabadba. A környék lakossága megkísérelte a veszélyes ember kézrekerítését, de az nem sikerült. Tegnap mély álomba merülve megtalálták az örültet **Markovác** község határában, mellette pedig kettéhasított koponyával holtan feküdt a község tehénpásztora, akit az örült meggyilkolt. A lépések zajára **Zumbulov** felébredt, mire üldözői és közte elkésredett küzdelem fejlődött ki. Végre sikerült a veszedelmes örültet lefegyverezni és a tébolydába szállítani.

— **Ehenhalt az elkóborolt fiu.** **Komáromból** jelentik: **Perényi Pál** tizenöt éves fiu, **Perényi Lajos** nyugalmazott vasutas iskolás fia, május 6-án eltűnt hazulról. A fiu félt, hogy rossz bizonyítványt kap, azonkívül valami gyermekes csinyt is elkövetett. Ez volt az oka elbujdosásának. Kutattak utána, de nem találták meg. Tegnapelőtt a **Vág** folyó egyik elhagyatott szigetén, az ugynevezett **Malomszigeten** elárverezték a fütermést és a magas fü között egy fiu hulláját találtak, amelyben felismerték az eltűnt **Perényi Pált**. A fiu elkeseredésében valószínűleg **robinzoni életre** gondolt és szigetre ment. Ott bizonyára éhezett és — mint a boncolásnál megállapították — tüdőgyulladását is kapott. Betegen, lázban ott dőlhetett le és éhenhalt. Rettenetes halálkínok gyötörhették a szerencsétlen fiut, amíg a halál meg-

— **A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.**

— **A Déli Hírlap panaszkönyve.** Kaptuk a következő levelet: Tekintetes szerkesztőség! A villamos vasut igazgatósága elrendelte, hogy a villamos kocsik padlóját kátrányolajjal kenjék be. Ez közegészségi szempontból dicséretre méltó. Azonban nem méltó dicséretre a kivitel módja. Mert az olajozás olyan kiadós, hogy szinte az egész kocsi uszik az olajban. Most már aztán lehetetlen — pedig az előírás ezt kívánja — a csomagokat az ülés alá tenni, mert utána az olajos lett csomagokkal az ember összemasztolja magát. Beolajozták alaposan a lépcsőt is, a férfiak a nadrágjukat, a nők a szoknyájukat és valamennyien a kabátjukat olajozzák be ott felszállás és leszállás közben. Kérem a szerkesztőséget, méltóztassék a villamos vasut igazgatóságának figyelmét felhívni, hogy a kocsik olajoztatását úgy végeztessék, hogy abból az utasoknak ne támadjon kára.

Akarja, hogy a befőttes üvegei csekély összegért úgy nézzenek ki mint az üvegfedél? Ugy vásároljon „HERMETICA“ befőzőpapírt. Kapható minden jobb fűszerüzletben. Vigyázzon, fogadjon el. 1477

Orgonahangverseny. **Járosy Dezső**, pápai kamarás, székesegyházi karnagy, június hó 17-én, vasárnapon este 9 órakor rendezi a székesegyházban 79-ik orgonahangversenyét. Elővételi jegyek 60, 40, 30 és 15 leies árban váltathatók.

* **A 88845. számra** eső nagy jutalomdíjat: 3.500.000 leit (három és fél milliót) a csehszlovák osztálysorsjáték utolsó húzásán a **Fortuna-bank** (Bratislava) szerencsés vevői nyerték meg. Lapunk mai számában megtalálja a **Fortuna** hirdetését. Ne mulassza el a következő sorsjáték **I. osztályához** sorsjegyeit postafordultával a **Fortuna-bank** (Csehszlovákia) megrendelni.

— **Férjgyilkos asszony.** **Budapestről** jelentik: **Szucs Istvánné** múlt év tavaszán nagy mennyiségű arzénnel megmérgezte férjét, amiért a pestvidéki törvényszék kötél általi halálra ítélte. Felebbezés folytán az ügy tegnap került a budapesti tábla elé, amely az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át.

Átadó

Jól bevezetett kisebb masamód-üzlet. Érdeklődni lehet naponta 1-1/3-ig Gyár., Tigris-utca 9. Kálmán. 1515

* **Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében** négyfogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen csapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következő étlappal: leves, töltött szöllőlevél, rántott csirke garnirozva salátával, turós pite.

— **Nem engedték magyarul beszélni.** **Versecről** jelentik: A verseci városi képviselőtestület ülésén **Gábris János** az egyetlen magyar képviselőtestületi tag magyarul akart felszólalni. Alig kezdett azonban beszédébe, amikor a többségi képviselők lármában törtek ki és megakadályozták a magyar felszólalást. **Gábris** ismételt megkísérelte a magyar beszédét, de erre újabb botrány keletkezett, végül is kénytelen volt tört szerb nyelven elmondani felszólalását. **Gábris** a kétezer magyar lelket számláló **Versec** egyetlen magyar városi tanácsosa, ami főképpen annak tulajdonítható, hogy **Versece**n még nem szervezkedett a magyarság.

Rádió

Dragoi operája rádió. A bukaresti rádió leadóállomás megkezdte működését. Tegnap Dragoi Szabin, a kiváló temesvári zeneszerző Istenítélet című operájának előadását közvetítette a bukaresti operaházból, amelyet nagyszerűen lehetett hallani. A bukaresti leadóállomás már a jövő héten rendszeresen bekapcsolódik a nemzetközi rádióforgalomba. A tegnapi este opera előadás során Dragoit ismét lelkes tapsokban részesítették. Dragoi igazgató ma délben érkezik Temesvárra és lelkes fogadtatást rendeznek számára.

Rádióműsor:

Június 7. (Csütörtök.) Budapest 10 óra 30: Unnepi predikáció. **12 óra:** Az opera kamarazenekarának hangversenye. **4 óra:** Gyermekdelután. **5 óra:** A Királysínház zenekarának hangversenye. **7 óra:** Szóktetés a Serailból című operaelőadás közvetítése. **10 óra:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** a szimfonikus zenekar hangversenye. **3 óra 45:** Énekhangverseny. **7 óra 15:** Wagner Istenek alkonya című operájának előadása. **Berlin. 5 óra 30:** Brácsa és zongorahangverseny. **8 óra 30:** Az öt frankfurti című vigjáték előadása. **Brünn. 10 óra:** Egyházi zene. **11 óra:** Szimfonikus hangverseny. **12 óra:** Népies hangverseny. **Königsberg. 5 óra:** Zene. **8 óra 20:** Zenekari hangverseny. **Langenberg. 9 óra:** Katolikus istentisztelet. **1 óra:** Déli hangverseny. **8 óra 20:** Esti hangverseny. **Leipzig. 12 óra:** Szórakoztató zene. **3 óra:** Zene. **8 óra 15:** Zenekari hangverseny. **Milánó. 8 óra 50:** Puccini Turandot című operájának előadása. **München. 3 óra 30:** Zene. **5 óra:** Schubert-hangverseny. **8 óra:** Szimfonikus hangverseny.

Június 8. (Péntek.) Budapest. 5 óra: Német gyermekdelután. **5 óra 40:** Cigányzene. **8 óra 10:** Zongorahangverseny. **9 óra:** Zenekari hangverseny. **10 óra 15:** Tánczene. **Bécs. 11 óra:** Zene. **4 óra:** Zenekari hangverseny. **5 óra 15:** Zenés gyermekdelután. **8 óra 30:** Voltaire Napimádók című darabjának előadása. **Brünn. 11 óra:** Zene. **3 óra:** Szórakoztató zene. **7 óra:** Esti hangverseny. **8 óra 20:** Könnyű zene. **9 óra:** Zenekari hangverseny. **Breslau. 4 óra 30:** Szórakoztató zene. **8 óra 30:** Vig est. **Kattowitz. 5 óra 45:** Délutáni hangverseny Verdi műveiből. **8 óra 15:** Hangversenyátvitel Varsóból. **Königsberg. 4 óra 30:** Délutáni hangverseny különböző operákból. **9 óra:** Kamarazene. **11 óra 30:** Szórakoztató zene. **Langenberg. 1 óra:** Déli hangverseny. **8 óra 20:** Hangverseny Mozart, Brahms és Beethoven műveiből. **München. 1 óra:** Déli hangverseny. **4 óra:** Szórakoztató zene. **6 óra 45:** Zenekari hangverseny. **8 óra:** Énekhangverseny. **Stuttgart. 4 óra 15:** Zene. **8 óra 15:** A filharmonikus zenekar szimfonikus hangversenye. Utána vig vonósnegyes

Modern, szép
Tele-hálók
u. m. afr. rózsá, canadai berkenye, szilgyökér kivételes olcsó árban
SIÉBOLD butorgyárban,
Timișoara II. Strada Telegrafului 21. 1318
Telefon 6-99. Telefon 6-99.

INDUSTRIA FABRICEI FABRIKINDUSTRIE
CYARIPAR
az utódállamok régi, komoly és megbízható
HITELTUDÓSÍTÓ-VÁLLALATA
Temesvár-Romania 15

Színház

Álarcosbál

A kolozsvári opera harmadik estéje

Temesvárott valamikor a színházban nagy és magasnívójú operakultusz volt. Azóta tizenöt év is eltelt és bár közbe-közbe egyik-másik színigazgató meg is próbálkozott operaelőadásokkal, e téren a régi fényt nem tudták visszavarázsolni a színpadra. Az első tökéletes operaelőadásokat az új színházban a nálunk vendégszereplő kolozsvári román opera együttese hozta meg nekünk. A temesvári közönségben felébredt a régi művészeti áhítat és ez a magyarázata annak, hogy dacára az előrehaladott szezonnak, az operaelőadásokat szépszámú közönség látogatja.

Kedden este Verdi nagy operája, az Álarcosbál volt műsoron, amelyet közönségünk a boldog emlékeztető Keresztesy Ignác színigazgató óta nem élvezhetett. A kolozsvári társulat ezzel az előadással is megmutatta, hogy teljesítménye teljesen egyenértékű

azzal a nagy anyagi áldozattal, amelybe fentartása az államnak kerül. A szólóénekesek megint tökéletesek voltak, a kórus pedig gyönyörűen működött. Aca de Barbu, a nagy román énekes, akinek művészetében a temesvári közönségnek már volt módja más alkalommal is gyönyörködni, mindenkit elragadtatott énekével. Pompásak voltak Soculeschi baritonista és Donabidovia altistáné. Az együttest nagy művészettel egészítették ki Dobiankie, Jarotzky és Sjömin. Valamennyi énekesről meg kell állapítani, hogy nemesak kiválóan énekelnek, hanem jól játszanak is. Gesztusaik és mimikájuk találó. Elismerést érdemel a zenekar, és az énekesek precíz együttműködéséért Bobescu karnagy. A díszletek és kosztümök megfelelőek voltak.

k. e.

A nyári magyar idény

a jövő héten veszi kezdetét a városi színházban

Temesvár, június 7.

A kolozsvári román operatársulat a jövő hét elején befejezi vendégjátékait és szerdán, e hó tizenharmadikán ismét a magyar társulat kezdi meg a előadásokat a temesvári színházban. Szendrey Mihály színigazgató az engedélyt már megkapta a polgármesteri hivataltól és semmi akadályt sincsen a nyári magyar idény megkezdésének. Szendrey az elmúlt rövid szezonban méltónak mutatkozott régi művészeti hírnevéhez és társulatával olyan sikereket aratott Temesvárott, amelyekről az előző igazgatási kísérletek elszoktatták a közönséget. Bizonyos, hogy a jövő héten meginduló nyári szezon folytatása lesz a téli idénynek és az előadások most is ki fogják

elégíteni a közönség legkényesebb igényét.

Szendrey igazgató énekestársulatát még kiegészítette és Lengyel Irénen, Horváth Micin, Betegh Bébyn, Szentgyörgyi Márián kívül sikerült állandó vendégszereplésre leszerződtenni a budapesti Városi Színház kitűnő primadonnáját Kovács Katót is. Vendégszereplni fognak még a nyár folyamán Rátkay Márton, Labass Juci, Sarkadi Aladár és Honthy Hanna is. Az igazgatóság az elmúlt szezonban bevált rendszerhez híven ezuttal is szelvénybérleteket hirdet tíz-tíz előadásra. A bérlet előnye, hogy olcsóbb, az előadások látogatása nem időhöz kötött, mert a bérlet bármikor igénybe vehető

A kolozsvári opera műsora.

Csütörtök: június 7. Sámson és Delila, Saint Saéns világhírű operája, M. Snejina és Vrabiescu, a bukaresti opera művészeinek felléptével.

Péntek: Fidelio. Beethoven halhatatlan operája, Aca de Barbu és Nicolescu felléptével.

Szombat: Copelia, nagy balett, a teljes balettkar, kosztümök, díszletek, zenekar, Ligeti és Penescu balettmesterek szólói.

Vasárnap: Tosca, Aca de Barbu, Nicolescu és Soculeschi felléptével.

Hétfő: Carmen.

Kedd: Bucsuelőadás: Bohémélet.

jegyét. Ezenkívül az általa választott helyet a pénztár mindennap délig fenntartja és minden ráfizetés nélkül elvezetheti a premiereket és vendégszerepléseket is. A színház titkára ma érkezik Temesvárra és azonnal megkezdheti bérletek gyűjtését. Az első előadás június hó tizenharmadikán lesz, amikor Az aranyhattyú című operett kerül színre.

Sámson és Delila. A kolozsvári operatársulat ma este a Sámson és Delila című híres operát mutatja be. A ma esti előadás kivételes zenei elvezetést ígér, mert a bibliai tárgyú Sámson és Delila egyike a legsúlyosabb operáknak és a szereplőket nagy zenei és művészi feladatok megoldására ösztönzi. Az Aida mellett ez a opera egy előadásban, mint kiállításban büszkesége és legszebb teljesítménye a kolozsvári operaegyüttesnek. A főszerepeket ma este Vrabiescu a bukaresti opera kiváló tenoristája éneke. Jegyek elővételben a színház pénztáránál kaphatók.

Balettest a színházban. Szombaton este művészi esemény színhelye lesz a városi színház. A Temesvárott szereplő kolozsvári opera balettkar, amely Penescu Liciu és Ligeti József balettmester vezetése alatt önálló balettestélyt rendez. A szombati balett műsorán egy és kétfelvonásos balett szerepel. Különös művészeti eseményt vált ki Copelia, a két felvonásos balett előadása, amelyet Liezenéje után Penescu Liciu balettmesternő alkalmazott színre és a scenáriumot is ő írta. Ebben a két felvonásos balettben mutatja be a fiatal művésznő kivételes tehetségét. Színre kerül emellett Ligeti József rendezésében Jafta gyöngye című egyfelvonásos balett is. Szóló táncot Penescu Liciu és Ligeti, valamint kartáncos mutálnak be a balettkar tagjai.

Degradálják Temesvár színi kultúráját. Bukarestben állítólag újból az a tervvel foglalkoznak, hogy Temesvár, Arad és Nagyvárad városokból egy színi kerületet alkossanak. A nyilván érdekelt oldalról beharangozott terv szerint Nagyváradon négy Aradon három, Temesvárott pedig csak két hónapig játszana a magyar színi társulat. Bármennyire nem látszik komolynak ez a terv, eleve is tiltakozni kell Temesvár magyar közönsége nevében a színikerületek ilyen beosztása ellen, mert Temesvár Aradhoz közösen nagyon jól elbir egy társulatot és a magyar közönség a Bánság fő városában nem elégedhetik meg évenként csupán két hónapos színi szezonnal.

Sport

TAC—Kadima bajnoki mérkőzés. Ma délután hat órakor a Patria-pályán kerül eldöntésre a bajnoki idény egyik legérdekesebb mérkőzése, a TAC—Kadima bajnoki találkozás, amely irán nagy az érdeklődés és ez minden tekintetben indokolt. A mai bajnoki mérkőzés a TAC szempontjából a bajnoki listán való elhelyezkedés szempontjából fontos, mert most a hatodik helyen van és szüksége van a két bajnoki pontra. A TAC komplett csapat áll ki és vasárnapi esatárjáték után ítélve a győzelmet nem lehet elvitatni tőle. A mérkőzés hat órakor kezdődik és a gyárvárosi Patria-pályán fog lefolyni.

Apróhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményrészeseülnek, hogy az utolsó előlézési nyugta felmutatása ellenében **vonkiint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.**

500 szó ára három lei, vastagsággal 500 szóval 500 lei. Legkisebb apróhirdetés három lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

Hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

10 kisleánykámhoz, németül beszélő gyermekeleányt keresek, ki már hasonló állásban volt. Cim: Johann Berger, Str. Romulus 28. (2000)

10 éven alkalmazást nyerhet perkt román írrok. Cim a kiadóban. (1541)

10 bizonyítványokkal szakácsnő keresek julius elsejére. Cim a kiadóban. (3012)

10 balányt—szakácsnőt éves bizonyítványokkal keresek nagyobb vidéki háztartásba, julius elsejére. Cim a kiadóban. (3003)

10 orászegéd elsőrendű munkaerő keresek belépésre kerestetik. Waller. Str. Jancu-Vacarescu 32. (1547)

Allást keres

10 legjobb nő magányos urnál háztartásnői állást keres. Vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kérek. Háztartásnői jeligére. (3012)

10 szoros házaspár házmesteri állást keres. Az asszony jól főz s a háztartási munkában segít. Cimeket a kiadóba kérek „Házmester” jeligére. (3013)

Lakás

10 magányosan butorozott szoba egy szobával két személy részére ellátással. Adó. III, Holló-utca 29. (1540)

10 szobás tiszta szoba, konyha, éléskamra. Adó. Vársor 15, Mehaia. (1520)

10 magányosan butorozott szobát keresek ellátással, lehetőleg a Belrosban. Cimeket kérek a kiadóban leadni. (3007)

10 szobás lakást keresek Erzsébetvárosban vagy Józsefvárosban nov. elsejére bérbe. Ajánlatokat „3 szobás, modern” jeligére a kiadóba kérek. (3008)

10 szobás modern lakást keresek Erzsébetvárosban. Cimeket a kiadóba kérek „Lelépést nem fizet” jeligére. (3009)

Adás-vétel

10 autó egy jó karban levő magánjáró HP. lokomobil. Temesvár, III. ker. Adó-30 18. (1543)

10 szobás méhesaladók eladók. Csik, Mehaia. Sági-ut 30 sz. (1542)

10 szobás perzsafonál minden színben eladó. Ugyanott egy új kis utazóautó berendezéssel. Sütő Józsefv. Bega-jobbsor 17a, II. em. 4. (536)a

10 szobás szőnyegek nagy és kicsik minden színben eladók. Sütő, Józsefv. Bega-jobbsor 17a, II. em. 4. (1536)

10 szobában lévő vaskapu (2 szárnyas) 200x200 mérettel eladó. II. ker. Sütő kási ut 4. (1483)

10 szobában lévő tennisz rakettet megvételre keresek. Cimeket „Olcsó” jeligére a kiadóba kérek. (1502)

Különféle

10 szobában lévő kávézó kapható: Erzsébetváros, Holló-utca 29. (1539)

Királynő és kalandor

A Déli Hirlap új regénye

Temesvár, június 5.

A nagy angol regényíró, H. G. Wells, vagy husz esztendő előtt írta meg Időgép című regényét. Azt a tételt állítja föl Wells, hogy mult, jelen és jövő egymástól el nem határolt időegység. A mult nem tűnt el és a jövő nem fog később eljönni, mert mindkettő körülöttünk van a jelennel együtt, csak éppen, hogy a mult hátrafelé toidott, a jövő pedig még nem tárult elénk, de már megvan eseményeivel és személyeivel és minden felfedezésével. Wells azt a merész állítást nyújtja ki regényébe, hogy a világ teremtésétől kezdve egészen a világ pusztulásáig az összes történések körülöttünk lebegnek, körülöttünk kovályognak és az emberiség, ez a földi vándoresalád nemzedékeken át bolyong ezekben a történésekben, amelyek a vándorlást ut egy-egy szakasza szerint jelenné rögzülnek előtte. Wells regényének főnöke konstruál egy gépet amelyben az időben hátrafelé és előre lehet szállni és aszerint kerülünk vissza a multba, vagy pedig előre a jövőbe és az Időgép utasai részére a mult és a jövő egyformán jelenné válik. H. G. Wells regényének hőse az Időgép segítségével egy-két csavar megmozgatásával egyszerre évezredek — az év szerinte csak az emberi gyengeség és korlátolt segítségére alkotott önámító időmértek — repül visszafelé és ott találja magát abban a kezdetleges korban, amikor az emberiség még barlangokban élt és hatalmas vadállatokkal viaskodott a létért. Ujabb csavarfordítás és benne vagyunk Xerxes korá-

ban, majd látjuk a pun háborukat, a keresztes hadjáratokat és sok mindent, amit az iskolában a történelem óráin tanultunk. Ujabb csavarfordítás, újabb nekilendülés és az Időgép olyan korszakba viszi a regény hőjét, amely korszakba az örökkévalóságban keresztül vándorló emberiség még nem érkezett el. Csodás események és különös dolgok központjába kerül.

H. G. Wells Időgépe jut eszünkbe, amikor a Déli Hirlap új regényét — amelynek közlését szombaton reggel kezdjük meg — olvassuk. A regény írója az olvasót beleülteti az időgépbe, megragadja a fogantyút, csavar egyet néhány küllőn, megforgat pár emeltyűt, utána berregés, vibrálás, kattanás hangzik föl és az időgép máris viszi, viszi az olvasót az időben előre, olyan korba amelybe az emberiség csak később fog érkezni. A jövődörög melyik távoli részébe megyünk? Az időgép vezetője feszülten figyeli a távolságmérőt, amelynek acél fokmutatója csillogva ugrik egyik vonásról a másikra. Minden újabb fokkal előbbre jutunk az elkövetkezendő eseményekben. Hopp! Az időgép vezetője meghuz egy kallantyt és ezzel megállítja a fokmérőt további szökdeéselést előre. Most látjuk csak, hogy nem is juttunk messzire. Mikor az időgép megindult, 1928-at írtak az idő: évszámokkal jelző és magukat áltató emberek. A mostani naptár címlapján pedig az 1970-es évszám piroslik. Mindössze negyvenkét évnyi utat tettünk meg előre. Nagyon rövidke lépés ez az örökkévalóságban. Az élő embernek

azonban, aki gyenge szemével és gyarló felfogásával nem lát messzire előre a jövőben, amely pedig Wells szerint nem is jövő, mert hiszen kezdettől fogva megvan az a kor, amely ennek a negyvenkét esztendőnek elmúltával fog állomása és utja lenni a vándorló emberiségnek, sötét talány, titokzatos rejtély. És mert minden talány és minden rejtély esiklandozza az ember kíváncsiságát, azért bizton hisszük, hogy sokan szívesen fognak beleülni az időgépbe, hogy ott lássák magukat az eljövendő 1970-es események közepe.

Tehát 1970-ben vagyunk. A helyszín Európa déli része. A szigetek és szagatott partok, a hegyek, lankák, lapályok, folyók, patakok, tavak és tengerek változatlanok. Azonban, ha azokra a határookra pillantunk, amelyeket a politikai térképek tüntetnek föl, látjuk, hogy Európa legdélibb részein egy esomó új állam van. Olyan nemzetek alkotják ezeket, amelyekről negyvenkét és még több évvel azelőtt keveset beszélt az emberiség. Ezek a nemzetek akkorigiban még részint a hegyek között éltek elvonultan, részben pedig más nemzetekbe voltak beolvasztva és szunnyadva várták feltámadásukat, amelyről talán még öntudatuk se volt. Azonban az 1914-ben kiörtört négy éves nagy világháború és az 1930-ban bekövetkezett — ez nekünk már jövendő — második világháború olyan zajjal járt, hogy ezeket a kis nemzeteket felébresztette évezredek álmukból. Így támadt egy esomó kisebb-nagyobb ország és így támadt Kalliria is. Ennek az országnak a lakossága a kallir nép. Erős, edzett fajta, amelyet megizmosított a hegyi levegő, a szabad hegytetőkön való élet. Karillia fővárosa Karilligrád, jellegzetes városka, amilyen számos van a Balkán déli részein. Ezek a városok évezredek óta egyformák. Kőből épült emeletek, kicsiny ablakokkal, gömbölyű hátu eserepek alkotta tetőkkel. A Déli Hirlap új regényének színhelye Karillia és annak fővárosa Karilligrád. A hősnő egy szépséges ifjú királynő: Eudoxia, aki miatt véres viszályba kavardik két férfi: Péter herceg, akit a kormány a királynő számára férjnek választott és Kerzikovszki Iván, a kalandor, akibe a királynő beleszeret. Péter herceg gyilkosságnak esik áldozatul. A gyilkos Kerzikovszki, de a gyilkosságról Eudoxia is tud. Véres, gyorsan perdülő események kergetik egymást, melyek megrázzák a kis ország létalapjait. De út a bosszu órája. Méltó büntetését veszi el Kerzakovszki és saját hajfonatával csavar hurkot szép hattyunyaka köré a vétkes királynő, aki az öngyilkosságba menekül. Az igazságos bosszu után újra csend és boldogság borul Karilliaira.

1970-be viszi el az időgép az olvasót. És felismerhetjük a régi tan igazságát, hogy a történelem megismétli önmagát. Az a hitünk támad, hogy megismétlődik előttünk az a tragédia, amely évszázadok előtt lejátszódott Averzaban és amelynek főszereplői nápolyi Johanna, magyar András és az álnok tarentol Lajos voltak. Mintha újra el kellene játszaniok a véres históriát.

Olvassa

mindennap a „Déli Hirlapot“

Ön is gazdag akar lenni?

fi csehszlovák osztálysorsjáték erre bőven alkalmas nyújt Önnek!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben: 13 millió lei = 2,600.000 Kc.

- Két jutalombdíj à 5 millió lei = 1,000.000 Kc.
- Két nyeremény à 1 1/2 millió lei = 300.000 Kc.
- Két nyeremény à 1 millió lei = 200.000 Kc.
- Két nyeremény à 1/2 millió lei = 100.000 Kc.

és sok egyéb nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000, stb. Kc. értékben. Összesen 100.000 nyeremény **245 millió lei = 49 millió Kc.** összértékben. Minden nyeremény készpénzben és levonás nélkül kerül kifizetésre. Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása 1928 június 25.-én.

Rendeljen azonnal a közismert pozsonyi

Fortuna bankháznál Bratislava

Megrendelőlap.

Borítékban küldendő.

Fortuna bankház Bratislava (Csehszlovakia)

Küldjenek az I. osztályu huzáshoz: egész sorsjegyet à 400 lei, fél „ à 200 lei, negyed „ à 100 lei.

Az összeget a sorsjegy vétele után postautalvánnyal vagy pénzeslevélben utalom át Önöknek.

Név: .....

7006 Cim: (helység, utolsó posta, utca és házszám).....

M.

Déli Hírlap

1928 JUNIUS 8

LEGUJABB

IV. ÉVF. 134. SZÁM

A tulfűtött légkör miatt Csehszlovákia nem tehet javaslatot Magyarországnak – mondja Benes

Prága, június 6.

Benes csehszlovák külügyminiszter a legutóbbi időben látogatásokat tett több középeurópai államban, ahol az új orientációk iránt igyekezett tájékozódást szerezni. Utjáról a közvélemény már megalkotta véleményét és ezt szeretne volna enyhíteni azzal a külpolitikai ekspozéval, melyet tegnap tartott a csehszlovák parlament külügyi bizottságában. Hogy ez a szándéka nem igen sikerülhet neki, kiderül abból, amit mondott.

Tulajdonképpen semmi pozitívumot nem állított és szavai csak arra jók, hogy — annyira amennyire — eltakarják külföldi útjának kudarcát.

Beszéde elején Benes a magyarországi revíziós mozgalomról emlékezett meg és kijelentette, hogy meggyőződése szerint sem az angol, sem a francia hivatalos körök nem támogatják a revízióra irányuló akciót, mert ez újabb tüzfészékké változtatná Európát. Magyarországgal szemben Csehszlovákia a jövőben is a megértés politikáját kívánja folytatni, de a mostani tulfűtött légkörben nem látja az alkalmas időpontot, hogy bármilyen javaslatot fordítson Magyarországhoz. Csehszlovákiának elég ideje van, hogy megvárja a hangulat megváltozását és ebben támogatja a kisántánt is. A kisántánt politikája egységes minden kérdésben. Egységes a Kellogg-féle biztonsági kérdés megítélésében is.

Ezután a jugoszláv—olasz konfliktussal foglalkozott. Véleménye szerint Olaszország rövidesen megegyezik Franciaországgal, ami a Jugoszláviával való tárgyalásokat is meg fogja könnyíteni. Ezután újra a kisántánt államainak egymáshoz való viszonyairól beszélt és

megállapította, hogy minden olyan kísérlet, amely a kisántánt szilárd-ságát törekszik meggyengíteni, meg fog hiúsulni. A kisántánt államférfiainak felfogása tökéletesen egyező. Ezekután ekspozéjában a legkényesebb kérdésre, külföldi útja eredményére tért át. Kijelentette, hogy tárgyalásai a legteljesebb mértékben elégitették. Az új módot nyújtott arra, hogy újból megerősítse azokat a kötelekeket, amelyek Csehszlovákiát régi barátaihoz fűzi. Ezen általánosságban tartott kijelentése után hangsúlyozta, hogy Angliában tapasztalta, mennyire megszilárdulóban van az angol—francia és német viszony. Csehszlovákia politikája ebben a tekintetben azonos az angol politikával.

Berlinben folytatott tárgyalásai alkalmával kifejtette, hogy a csehszlovák politika a statusquo fenntartását és a békeszerződések rendelkezéseinek legszigorubb megővését célozza.

Ugy véli, hogy ebben a két államnak a politikája nem tér el egymástól. Mindenféle kombináció és találgatás, amely berlini útjához fűztek, a fantázia birodalmába tartozik. Csehszlovákiának az orosz szovjethez való viszonyában nem állott be semminemű változás. Beszédét azzal fejezte be, hogy a locarnói békepolitika feltartóztatlanul fejlődőben van Középeurópában és aki ezt nem ismeri fel, nem ismeri a mai világ lélektanát.

Erélyes hangu

figyelmeztetés lesz a szentgotthárdi incidens befejezése

Genf, június 6.

A népszövetségi tanács tegnap délután zárt ülést tartott, amelyen a hármas bizottság jelentését a szentgotthárdi ügyben tárgyalták. A hármas bizottság jelentésével kapcsolatban eddig közölt különböző hírekkel szemben hivatalosan közlik, hogy a jelentés csak szárazon felsorolja a tényeket, azokból semminemű következtetést nem von le, javaslatot nem tesz és az ügy elintézését a tanácsra bizza. A jelentés általánosságban hangsúlyozza csupán, hogy minden titkos fegyverszállítás veszélyezteti a nemzeteknek egymás iránt való bizalmát és ezért a legsürgősebb feladat a titkos fegyverkereskedelemtől és szállítástól szóló genfi egyezmény beicikelyezése.

A jelentés azzal végződik, hogy nem lehetett kétségtelenül megállapítani, vajon a szentgotthárdi fegyverszállítvány tényleg nem Magyarországnak szolgált-e.

Ugyancsak nem lehetett megállapítani azt sem, hogy abban az esetben, ha ezt a szállítványt nem tartóztatták volna fel, úgy az elhagyta volna Magyarország területét. A magyar kormány határozottan ezen az állásponton van és nem áll rendelkezésre semmiféle bizonyíték arra, hogy a magyar kormány álláspontja nem nyert volna beigazolást. Hogy a zárt ülésen mi történt, erről semmiféle jelentés nincsen, azonban valószínű, hogy a tanács ma nem döntött ebben a kérdésben.

Diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy a népszövetségi tanács meg fog elégedni erélyes hangu figyelmeztetéssel. Ugyancsak zárt ülésen foglalkozott a tanács a tanácselnököket megillető hatáskör kibővítésével. Az ülésen a kisántánt és Franciaország megbízottai bizonyos külön-külön kívánságokat terjesztettek elő.

Délben a népszövetségi tanács nyilvános ülést tartott, amelyen a lengyelországi litván kisebbségek panaszait tárgyalták.

A panaszt Litvánia azért emelte Lengyelország ellen, mert a lengyel hatóságok tizenegy litván lelkeszt minden indok nélkül kiutasították.

Ugyancsak lengyel-litván vitát tárgyalt a Népszövetség délutáni ülésén is. A litvánok a lengyel bandabeterések miatt emeltek panaszt és képviselőjük fényképeket mutatott be azokról a károkról, amelyeket a bandabeterések okoztak. Zaleszky lengyel külügyminiszter ezen érveléssel szemben mitsem tudott felhozni és így arra szorítkozott, hogy kifogásolja Litvánia huzódózását a königsbergi egyezmény aláírása előtt. Chamberlain nagy beszédet tartott, amelyben úgy a lengyel, mint a litván delegátusokat igyekszik rávenni, hogy végre-valahára békésen intézzék el a két állam közötti örökös vitákat. A népszövetségi tanács szimpátiája láthatólag Lengyelország mellett van.

SZINAJÁN LESZ A KISÁNTÁNT KONFERENCIÁJA. Bukarestből jelentik: A kormány végleg megállapította a kisántánt konferenciájának időpontját. Eszerint a konferenciát június huszadikán és huszonegyedikén Szinaján tartják meg és az főleg az utódállamok külpolitikai helyzetével foglalkozik. Titulescu külügyminiszter június tizedikén érkezik Bukarestbe és megérkezése után hozzálát a konferencia előkészítéséhez.

NESZE SEMMI, FOGD MEG JÓL. Sokezer ember reményteljes várakozását váltja fel csalódás az állampolgársági törvény revíziójával kapcsolatban. A hivatalos lapban megjelent módosítás mindössze arra szorítkozik, hogy mindazok, kik igazolni tudják, hogy az összeírás alkalmával nem voltak állandó tartózkodási helyükön az év végéig pótlólag benyújthatják kérvényüket a városhoz, de előlött az igazságügyminiszter dönt. Az igazságügyminiszter véleményezése alapján a város vagy felveszi a kérvényezőket az állampolgársági listába, vagy elutasítja kérelmével. A városj határozat ellen a törvényszékhez és onnan a semmitűszékhez lehet jogorvoslattal élni. Egyszerűsítés helyett tehát marad minden a régiben. Miért beszéltek akkor hosszú hónapokon keresztül revízióról?

NEM VALÓSUL MEG AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS. Bukarestből jelentik: Beavatott helyen úgy tudják, hogy az a királyi leirat, amellyel a parlament rendkívüli júniusi ülésszakát megnyitják, újból felhívja az összes politikai erőket az egyesülésre és a közös munkára. Az ellenzéki lapok kiemelik, hogy ez a felhívás Maniu Gyulának és pártjának szól. Nagy hatást nem várnak tőle, mert a helyzet a kormány és az ellenzék között annyira kiélesedett, hogy együttműködésről nem lehet szó.

VÉGE A KINAI POLGÁRHÁBORUNAK. Tókióból jelentik: A kínai déli csapatokhoz átpártolt katonák számát nyolcvanezerre becsülik. A déli hadvezetőség intézkedésére a nacionalista csapatok Mandzsuriáig vonulnak előre és ezzel a kínai polgárháboru befejezést is nyert. A nankingi kormány az elfoglalt északi tartományokban külön regionális kormányokat alakított, Peking pedig elveszti fővárosi jellegét. Az új főváros Nanking lesz és a japán kormány már rövidesen érintkezésbe lép a nankingi kormánnyal, hogy a diplomáciai viszonyt helyreállítsa. Kína területét a nankingi kormány hat tartományra osztja be és pedig Nanking, Hankow, Kanton, Kaifeng, Peking és Mukden lesz az egyes tartományok székhelye.

Reklamé hirdetések
tervezését
dolgoztatjuk

Jó Klisé Biztos Siker!
MŰVÉSZI KIVITELBEN OLCSÓN KÉSZÜL
FENYŐ
CINKOGRÁFIAI MŰINTÉZTE
TIMISOARA